

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/60/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8612203753
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8612203753.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu CETELEM SLOVENSKO, a.s., so sídlom Panenská 7, Bratislava I, IČO: 35787783, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, Bratislava, proti žalovaným 1/ M. N., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, 2/ Q. N., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, Prešov, právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Sov. hrdinov 163/66, Svidník, o zaplatenie 875,99 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 4C/130/2012-59 zo dňa 16.1.2013 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok okrem výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal žalovaných v 1/ a 2/ rade spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 314,09 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 1.6.2010 do zaplatenia v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Zaviazal žalobcu zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania na účet právneho zástupcu vo výške 102,11 Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že účastníci konania uzavreli zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru dňa 16.4.2008. Išlo o klasický úver vo výške 30.000,- Sk (995,82 Eur) s mesačnou splátkou 1.207,- Sk (40,06 Eur) s počtom mesačných splátok 36. Splatné boli mesačné splátky vždy do 15-teho dňa v mesiaci pri priemernej RPMN 23,7 %, RPMN dohodnuté v zmluve 29,20 %, celkové náklady úveru predstavovali sumu 13.452,- Sk (446,52 Eur). Časť tejto spotrebiteľskej zmluvy obsahovala úverovú kartu, tzn., úverový rámec 20.000,- Sk (663,878 Eur) pri úrokovej sadzbe platnej ku dňu podpisu zmluvy 23,4 % ročne a s mesačným poplatkom za správu revolvingového úveru ku dňu podpisu zmluvy 49,- Sk (1,62 Eur). Žalobca odstúpil od úverovej zmluvy dňa 12.4.2010 s upovedomením pre žalovaných. Na základe žiadosti bol žalovaným poskytnutý úver vo výške 30.000,- Sk na nákup spotrebného tovaru. Odstúpením od zmluvy žalobca ako veriteľ žiadal k 31.5.2010 zaplatiť celý úver naraz vzhľadom k tomu, že došlo k odstúpeniu od zmluvy. Úver žalovaní v 1/ a 2/ rade splácali do 3.9.2009 v jednotlivých splátkach, spolu 427,97 Eur a po odstúpení od úverovej zmluvy uhradili ešte 2 splátky v celkovej sume 253,76 Eur. Súd prvého stupňa vychádzal z toho, že žalovaní v 1/ a 2/ rade úverovú kartu vo forme revolvingového úveru už nevyužili a z celkového poskytnutého úveru 995,82 Eur uhradili 681,73 Eur, preto dlh voči žalobcovi na poskytnutom plnení predstavoval sumu 314,09 Eur, ktorému návrhu súd

prvého stupňa vyhovel s 9 % ročným úrokom z omeškania z istiny, ktorú priznal titulom § 457 OZ. V prevyšujúcej časti nárok žalobcu zamietol s poukazom na to, že došlo k odstúpeniu od zmluvy. Na základe toho sa od počiatku zmluva zrušila a účastníci sú povinní vrátiť si navzájom plnenia, ktoré im v zmysle zmluvy patria.

O trovách konania vo vzťahu k žalovaným v 1/ a 2/ rade a vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi rozhodol v súlade s ust. § 142 ods. 2 OSP.

Proti rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca v časti, v ktorej bola žaloba zamietnutá a tiež proti výroku, ktorým súd prvého stupňa priznal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Svoje odvolanie odôvodnil tým, že sa domáhal nároku titulom neuhradených záväzkov žalovaných v 1/ a 2/ rade na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo 16.4.2008. Žalovaní v 1/ a 2/ rade sa zaviazali zaplatiť tento úver v 36 pravidelných mesačných splátkach s tým, že prvá splátka nastala 15.5.2008 a posledná mala byť vyplatená 15.5.2011. Vzhľadom k tomu, že žalovaní v 1/ a 2/ rade boli v omeškani s platením mesačných splátok, dňa 12.4.2010 žalobca odstúpil od úverovej zmluvy a žiadal zaplatiť dlh v celom rozsahu k 31.5.2010 v súlade s bodom V.-5 všeobecných úverových podmienok (ďalej len VÚP). Žalobca teda nesúhlasil s odôvodnením súdu prvého stupňa v časti, ktorou žalobu zamietol vzhľadom na to, že účastníci zmluvy podpísali obojstranne zmluvu o poskytnutom spotrebiteľskom úvere a žalovaní v 1/ a 2/ rade boli oboznámení so všeobecnými úverovými podmienkami. Podľa názoru žalobcu išlo o absolútny obchod, a preto bolo potrebné vychádzať z ustanovení Obchodného zákonníka, konkrétne § 344 a 506. Preto neobstojí úvaha súdu prvého stupňa, že má v tomto právnom vzťahu prednosť Občiansky zákonník a bolo potrebné posudzovať právny vzťah medzi účastníkmi konania ako právny režim odstúpenia od zmluvy podľa § 48 ods. 1, 2 OZ. Rovnako nesúhlasí s tým, že bola priznaná náhrada trov konania vedľajšiemu účastníkovi, keďže jeho účasť na ochrane spotrebiteľa prostredníctvom advokáta nebola nevyhnutná. Je potrebné vychádzať z údajov občianskych združení registrovaných na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky, z ktorých je zrejmé, že samotné združenie má v radoch členov, ktorý má právnické vzdelanie. Preto mohol zastupovať a poskytnúť právnu pomoc ako člen združenia bez toho, aby vznikli trovy konania spojené s pomocou advokáta v tomto konaní. Konanie vedľajšieho účastníka je možné považovať za účelové, pretože svojim písomným podaním z 26.7.2012 oznámil, že vstupuje do konania bez uvedenia nejakých relevantných právnych či skutkových okolností, ktoré sa týkajúce predmetu konania. Je všeobecne známe, že vedľajší účastník vstupuje do súdnych konaní bez takéhoto oznámenia a to len z vlastného podnetu bez toho, aby boli splnomocnení na takýto postup zo strany žalovaných. Preto navrhol, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa a vec vrátil v rozsahu napadnutého odvolaní na ďalšie konanie.

Žalovaní v 1/ a 2/ rade sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril vedľajší účastník, ktorý uviedol, že je absurdné, aby sa posudzoval vstup vedľajšieho účastníka do konania ako nezákonný postup. Ako vyplýva z § 93 ods. 4 OSP, má vedľajší účastník v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník a koná sám za seba. Je preto neprijateľné, aby účastník konania nemohol byť zastúpený advokátom, keďže toto legitímne právo mu vyplýva z čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. K tomuto vedľajší účastník poukázal aj na komentáre k Občianskemu súdnemu poriadku i rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý sa stotožnil s týmito argumentmi. Pokiaľ ide o samotnú účasť vedľajšieho účastníka v konaní, efektívnosť je zrejmalá, keďže účasť vyplýva z cieľov a účelu, na aký občianske združenie bolo založené. V tejto súvislosti je potrebné zohľadniť aj rozhodnutia Súdného dvora Európskej únie, z ktorého toto právo na advokáta a na náhradu trov pre združenie na ochranu spotrebiteľa priamo vyplýva. Rovnako poukázal na to, že združenie má len jedinú členku, ktorá má právnické vzdelanie, ale žiadnu právnu prax nevykonáva. Po upovedomení o vstupe vedľajšieho účastníka do konania vyžiadal si doručenie návrhu spolu s prílohami a až po oboznámení sa s vecou samotnou podal vyjadrenie. Zároveň sa vedľajší účastník preukázal celým radom rozhodnutí odvolacích súdov, nielen v Prešove, ale aj v Banskej Bystrici, Košiciach, kde k otázke účelnosti vynaložených trov konania na právne zastúpenie práv ochrany spotrebiteľov boli jednoznačne priznané a dôvodné. Z týchto dôvodov žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Odvolačný súd prejednal vec v súlade so zásadami uvedenými v § 212 ods. 1, 2 OSP spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Je potrebné konštatovať, že súd prvého stupňa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver, keď ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v platnom znení k 1.4.2008, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v platnom znení k 1.4.2008, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka v platnom znení k 1.4.2008, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka v platnom znení k 1.4.2008, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,

l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,

m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči predávajúcemu vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči predávajúcemu,

n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,

o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba predávajúcemu,

p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,

r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka v platnom znení k 1.4.2008, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka v platnom znení k 1.4.2008, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Z obsahu spisu a z konania vyplýva, že medzi účastníkmi bola uzavretá zmluva, kde na strane žalovaných vstupujú spotrebiteľia, ktorí poskytnutý úver použili na nákup spotrebných vecí. Pokiaľ ide o podmienky uzavretia zmluvy, dohodnutých podmienok splátok a aj sankcie pre prípad nespĺnenia si povinnosti uhrádzať tieto splátky pravidelne a včas, boli v zmluve uvedené.

K odvolacím námietkam žalobcu vo vzťahu k tomu, že bolo potrebné na vec aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka s odôvodnením, že ide o tzv. absolútny obchod, sa odvolací súd nestotožnil. Z obsahu zmluvy všeobecných podmienok, ale aj z účelu použitia a postavenia žalovaných v 1/ a 2/ rade je potrebné konštatovať, že jednoznačne išlo o spotrebiteľskú zmluvu uzavretú v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka. V zmysle tohto Občianskeho zákonníka bola posúdená vec súdom prvého stupňa vo vzťahu k žalovaným, že došlo k odstúpeniu od zmluvy v súlade s ustanoveniami tohto predpisu. Nemožno hodnotiť odstúpenie od zmluvy a následky, ktoré by mali plniť žalovaní v 1/ a 2/ rade v zmysle Obchodného zákonníka a tomu plne zodpovedá aj judikatúra odvolacieho súdu, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ale aj nariadenie č. 3/1993 Rady Európy. Preto pokiaľ došlo k zamietnutiu žaloby v časti nad priznaný nárok na vrátenie istiny s príslušenstvom, toto rozhodnutie súdu prvého stupňa má oporu v zákone. Správne posúdil súd prvého stupňa nároky žalobcu v tom, že po odstúpení od zmluvy sa zmluva ruší od samého začiatku, a preto strany v súlade s Občianskym zákonníkom si majú plnenie vzájomne vrátiť. V súlade s platnou judikatúrou je potrebné právny vzťah, na jednej strane ktorého vystupuje spotrebiteľ, použiť ustanovenia, ktoré chránia spotrebiteľa a v neposlednom rade ide o ochranu práv slabšieho účastníka zmluvy. Preto odvolací súd nezohľadnil námietky žalobcu týkajúce sa použitia právneho predpisu na posúdenie tohto vzťahu v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka, ale v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka. Preto odvolací súd postupom podľa § 219 OSP rozsudok ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s ust. § 142 ods. 1 OSP. Vzhľadom k tomu, že žiaden z úspešných účastníkov, teda ani žalovaní ani vedľajší účastník, si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnili, odvolací súd im náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.